

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Et primo, Vtrum veniale causet maculam in anima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

QVÆST. LXXXIX.

*Cat. & oī
med. habet
hi. lib. to. 4.
Lib. 1. c. 4. &
5. comit.*

in quantum negligit homo addiscere ea, per quæ potest se in diuino amore conseruare.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut Aug. dicit in lib. contra Mendacium, Ea quæ sunt secundum se mala, nullo fine benefici possunt; homicidium autem est occisio innocentis, & hoc nullo modo benefici potest. Sed iudex, qui occidit latronem, uel miles, qui occidit hostem reipublicæ, non appellantur homicidae, ut * Aug. dicit in lib. de lib. arb.

QVÆST. LXXXIX.

De peccato ueniali secundum se in sex articulos divisæ.

EINDE considerandum est de peccato ueniali secundum se.

ET CIRCA hoc queruntur sex.

Primo, Vtrum peccatum ueniale causet maculam in anima.

Secundo, de distinctione peccati uenialis, prout figuratur per lignum, fœnum, & stipulam prius Corinthi.

Tertio, Vtrum homo in statu innocentiae potuerit peccare uenialiter.

Quarto, Vtrum angelus bonus, uel malus possit peccare uenialiter.

Quinto, Vtrum primi motus infidelium sint peccata uenialia.

Sexto, Vtrum ueniale possit esse in aliquo simul cum solo peccato originali.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum peccatum ueniale causet maculam in anima.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod peccatum ueniale causet maculam in anima. Dicit enim * Aug. in lib. de penitentia, quod peccata uenialia, si multiplicentur, decorum nostrum ita exterminant, ut a celestis sponsi amplexibus nos separant: sed nihil aliud est macula, quam detrimentum decoris. ergo peccata uenialia causant maculam in anima.

Prat. 2. Peccatum mortale causat maculam in anima, propter inordinationem actus, & affectus ipsius peccantis: sed in peccato ueniali est quædam deordinatio actus, & affectus. ergo peccatum ueniale causat maculam in anima.

Prat. 3. Macula animæ causatur ex contactu rei temporalis per amorē, ut * supra dictum est: sed in pœnali anima in ordinato amore contingit re ipsa. ergo peccatum ueniale inducit maculam in anima.

Sed CONTRA est, quod dicitur Ephes. 5. Vi exhibet ipse sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam, aut rugam. * Glos. id est, aliquid peccatum criminale. ergo proprium peccati mortalis esse uidetur, quod maculam in anima causet.

RESPON. Dicendum, quod sicut ex * dicit pater, macula importat detrimentum nitoris ex aliquo contactu, sicut in corporalibus patet, ex quibus per similitudinem nomen macula ad animam transfertur. Sicut autem in corpore est duplex nitor, unus quidem ex intrinseca dispositione membrorum & coloris, alius autem ex exteriori claritate superueniente: ita est in anima est duplex nitor, unus quidem habitualis quasi intrinsecus, alius autem actualis, quasi exterior fulgor. Peccatum autem ueniale impedit quidem nitor rem actualiem, non tamen habitualem: quia non excludit, neque diminuit habitu charitatis, & aliarum uirtutum.

ARTIC. I. ET II.

Futrum, ut * infra patebit, sed solum impediret actum. Macula autem importat aliquid materialiter maculata, unde magis uidetur pertinere ad detrimentum habitualis nitoris, quam actualis. Unde prius loquendo, peccatum ueniale non causat maculam in anima: Et si alieni dicatur macula inducere hoc est secundum quid in quantum impediret nitor, qui est ex actibus uirtutum.

AD PRIMVM ergo dicendum, qd Augustinus, iuratur in eo calu, in quo multa peccata uenialia distinguuntur ad mortale, alter autem non respondet ab amplexu celestis sponsi.

AD SECUNDVM Dicendum, qd inordinatio a de peccato mortali corruptum habitum uirtutis, nitor in peccato ueniali.

AD TERTIUM dicendum, quod in peccato materiali anima per amorem contingit rem temporali quasi finem, & per hoc totaliter impeditur insensibilis splendoris gratia, qui prouenit in eos, qui Deum diligunt ultimo fini per charitatem, sed in peccato ueniali non adheret homo creature tanquam filius domini, unde non est simile.

ARTICVLVS II.

Vtrum conuenienter peccata uenialia per lignum, fœnum, & stipulam designantur.

HAD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, qd conuenienter peccata uenialia per lignum, fœnum, & stipulam designantur. Lignum enim, fœnum, & stipula, dicuntur superadificari spirituali fundationi: sed peccata uenialia sunt præter spirituale actionem, sicut etiam quilibet falsæ opiniones super scientiam. ergo peccata uenialia non conuenienter designantur per lignum, fœnum, & stipulam.

Prat. 2. Ille qui adificat lignum, fœnum, & stipulam, si saluus erit quasi per ignem, sed quandoque ille qui committit peccata uenialia, non erit salvus per ignem, puta, cum peccata uenialia inducunt in eo, qui decedit cum peccato mortali, ergo conuenienter per lignum, fœnum, & stipulam, ita uenialia designantur.

Prat. 3. Secundum Apostolum, Alii sunt qui fabricant aurum, argentinum, lapides pretiosos, id est Deum, & proximi, & bona opera, & alii qui a cant lignum, fœnum, & stipulam: sed peccata uenialia committunt etiam illi qui diligunt Deum, & proximum, & bona opera faciunt. dicitur enim primis secundum. Si dixerimus, quia peccatum non humanus, nos ipsos seducimus. ergo non conuenienter signantur peccata uenialia per ista tria.

Prat. 4. Præterea. Multo plures differentiæ, & gradi sunt peccatorum uenialium, quam tres, & inconvenienter sub his tribus comprehenduntur.

KED CONTRA est, quod Apostolus prime ad Corinthios. tertio dicit de eo, qui superadificat lignum, fœnum, & stipulam, quod saluus erit quasi per ignem, & sic patietur penam: sed non aeternam; reatus penæ temporalis proprie pertinet ad peccatum mortale, ut * dictum est. ergo per illa tria significantur peccata uenialia.

RESPONDEO. Dicendum, quod quidem tellexerunt fundamentum esse fidem informem, per quam aliqui fabricant bona opera, que figurantur per aurum, argentinum, & lapides pretiosos, & dā acerò peccata est mortalia, qd figurantur fœnum, & stipulam. Sed hanc explicationem